

УДК 331.105.6

В. Кудлак

(Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя)

СУЧАСНИЙ ЕТАП РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОГО ПАРТНЕРСТВА В УКРАЇНІ

Указом Президента України «Про розвиток соціального діалогу в Україні» від 29 грудня 2005 року була створена Національна тристороння соціально-економічна рада – основний орган у сфері соціального партнерства в Україні.

Національна тристороння соціально-економічна рада (НТСЕР) утворена за ініціативи усіх сторін соціального партнерства, що діють в Україні, а саме: всеукраїнських профспілок, об'єднань роботодавців та Кабінету Міністрів України. На практиці НТСЕР – це консультативно-дорадчий орган при Президентові України з представників Кабінету Міністрів України, всеукраїнських професійних спілок та їх об'єднань, всеукраїнських об'єднань організацій роботодавців.

В процесі розвитку соціально-трудової сфери, поглиблення процесів соціального партнерства та розвитку законодавчої бази України, зокрема зв'язку з прийняттям Закону України «Про соціальний діалог в Україні», змінились засади функціонування НТСЕР. Ці зміни знайшли своє відображення в прийнятті Указу Президента України «Про Національну тристоронню соціально-економічну раду» від 2 квітня 2011 р, що прийшов на зміну Указу «Про розвиток соціального діалогу в Україні».

На сьогоднішній день Національна тристороння соціально-економічна рада має тристоронню структуру представництва сторін соціального діалогу: по 20 представників від: уряду, всеукраїнських профспілок та їх об'єднань, всеукраїнських об'єднань організацій роботодавців. Очолюють Раду три співголови, які одночасно є координаторами сторін.

Створення та діяльність Національної тристоронньої соціально-економічної ради є важливим кроком в напрямку інституційного забезпечення реалізації процесу соціального партнерства в Україні.

Основним кроком на шляху утвердження соціального партнерства як пріоритетного напрямку розвитку соціально-трудових відносин в Україні стало прийняття Закону України «Про соціальний діалог в Україні» від 23 грудня 2010 р.

Законом визначаються правові засади організації та порядку ведення соціального діалогу в Україні з метою вироблення та реалізації державної соціальної і економічної політики, регулювання трудових, соціальних, економічних відносин та забезпечення підвищення рівня і якості життя громадян, соціальної стабільності в суспільстві.

Варто зазначити, що в Законі визначаються основні принципи соціального діалогу, серед інших до них відносять:

- ✓ законності та верховенства права;
- ✓ незалежності та рівноправності сторін;
- ✓ конструктивності та взаємодії;
- ✓ добровільності та прийняття реальних зобов'язань;
- ✓ взаємної поваги та пошуку компромісних рішень тощо.

В Законі України «Про соціальний діалог в Україні» поняття соціального діалогу визначено, як процес визначення та зближення позицій, досягнення спільних домовленостей та прийняття узгоджених рішень сторонами соціального діалогу, які представляють інтереси працівників, роботодавців та органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування, з питань формування та реалізації державної соціальної та економічної політики, регулювання трудових, соціальних, економічних відносин. Як бачимо, дане поняття має синонімічний зміст із категорією «соціальне партнерство». Таким чином, даний закон став важливим етапом утвердження принципів соціального партнерства в Україні. Фактично з його прийняттям набула завершеності система державних заходів спрямованих на інституційне забезпечення ефективного функціонування системи соціального партнерства в структурі вітчизняних соціально-трудових відносин.